ज्ञमिश्रैर्निष्पादिताम् परिधानवस्त्रमध्यवर्तिनीम् · आप° शणमयी मौञ्जी वा मेखला त्रिवृत्पृथ्व्यन्यतरतःपाशा तया यजमानं दीक्षयतीति · उदक्पाशेति मानवे।

नीविं कुरुते सोमस्य नीविरिति (४.१०) ॥२७॥ यजमानः नीविरपवर्तिकोच्यते · अत्र नीव्या उद्धूनश्रवणात् (३.२.१.१५) परिधानकाले न क्रियत ऽइति गम्यते ।

शिरः प्रोर्णुते विष्णोः शर्मेति (४.१०) ॥२८॥ ततो यजमानः शि°ते आच्छादयति · अत्र सम्प्रदायभेदः केचिदुत्तरीयेण केचिदुष्णीषेणेति · आप° उष्णीषेण प्रदक्षिणꣳ शिरो वेष्टयतऽइति वाजसनेयकम् न पुरा सोमस्य क्रयादपोर्णवीतेति · कठसूत्रे विष्णोः शर्मेति क्षौमान्तेन शिरः प्रच्छादयति जालं पत्न्याः शिरसीति · उत्तरान्तेन प्रोर्णुतऽइति मानवे ।

कृष्णविषाणां त्रिवलिं पञ्चवलिं वोत्तानां दशायां बध्नीते ॥२९॥ कृष्णस्य मृगस्य विषाणामुत्ता°ध्नीते आत्मनेपदाद्यजमानः · कीदृशीम् त्रिवलिं ग्रन्थित्रययुक्ताम् पञ्चवलिं पञ्चग्रन्थियुक्तां वा · सा च प्रादेशमात्री परिशिष्टोक्तेः । काण्वानामुत्तरीये बन्धनमाम्नातम् · आपस्तम्बः त्रिवलिः पञ्चवलिर्वा दक्षिणावृद्भवति सव्यावृदित्येकऽइति ।

तया कण्डूयनम् ॥३०॥ दीक्षितेन कर्तव्यम् । यदा शरीरे कण्डुरुत्पद्यते ।

उपस्पृशत्येनया दक्षिणस्या भ्रुव उपरीन्द्रस्य योनिरिति (४.१०) ॥३१॥ ललाटम्।

भूमौ चोल्लिखति सुसस्या इति (४.१०) ॥३२॥ तयैव प्राचीं रेखां करोति · विषाणया बर्हिर्वेदि प्राचीमुद्धरतीति मानवे ॥ ॥ तृतीया कण्डिका ॥३॥

मुखसंमितमौदुम्बरं दण्डं प्रयच्छति ॥१॥ यजमानमुखमात्रमुदुम्बरवृक्षावयवं दण्डं तिर्यञ्चं यजमानाय समर्पयत्यध्वर्युः ।

उद्धरस्वेत्येनमुद्धरति (४.१०) ॥२॥ ऊर्ध्वं करोति ।

तं दक्षिणत उपधत्ते ॥३॥ दक्षिणस्कन्धे निदधाति · तस्य दण्डस्य यदर्थतो मोचनम् तद्दक्षिणतो भवतीति कर्कः · आपस्तम्बः औदुम्बरं दीक्षितदण्डं यजमानाय प्रयच्छति यो वा यज्ञियवृक्षः फलेग्रहिरिति फलेग्रहिरवन्ध्य[1] इत्यर्थः।

---

१) °हिनवंध्य A. °होरवंध्य B.